

A SZERZŐI JOGI SZAKÉRTŐ TESTÜLET TANULMÁNYAI A SZERZŐI JOG DIGITÁLIS VILÁGHOZ VALÓ ALKALMAZKODÁSÁRÓL

Az Európai Bizottság 2012 decemberében indította el az érdekelt iparági szereplőkkel „*Licensing Europe*” elnevezésű strukturált párbeszédét azon innovatív engedményezési és technológiai megoldások lehetőségeinek kiaknázására és határainak feltérképezésére, amelyek az uniós szerzői jogot és szerzői jogi gyakorlatot a digitális kor követelményeihez igazíthatják. Az egységes digitális piacon megjelenő tartalomról szóló bizottsági közlemény alapján¹ a vizsgálatok középpontjában a határokon átnyúló hozzáférés és a szolgáltatások hordozhatósága, a felhasználók által létrehozott tartalom (*user-generated content*) és a védett tartalmak kifelhasználók számára történő engedélyezése, az audiovizuális művekhez és a kulturális örökséghez való hozzáférés, valamint a szöveg- és adatbányászat témái álltak.

E kezdeményezéshez kapcsolódóan dr. Bendzel Miklós, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke felkérte a Szerzői Jogi Szakértő Testület elnökségét, hogy az Európai Bizottság által a szerzői jogi keretrendszer áttekintése tárgyában kezdeményezett strukturált párbeszéd során képviselendő magyar álláspont meghatározása céljából készítsen a hazai érdekeket megjelenítő szakmai-tudományos anyagokat.

Az SZJSZT elnöksége az Európai Bizottság által azonosított területeknek, valamint ugyancsak a Bizottság által a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésével (annak hatékonyságával, az eszközök gyakorlati elérhetőségével, alkalmazásával) kapcsolatban kezdeményezett konzultációnak² megfelelően végül öt munkacsoportot állított fel a következő témákban:

1. a tartalom országhatárokon átnyúló hozzáférhetővé tétele – a kulturális örökséghez való hozzáférés;
2. a felhasználók által generált tartalom;
3. az üreshordozó-díj – a magáncélú másolás kompenzációja;
4. az audiovizuális művek elhelyezésének elősegítése és az audiovizuális művekhez való online hozzáférés megkönnyítése az Európai Unióban;
5. a szerzői jogi jogérvényesítés.

A munkacsoportok vezetésére az SZJSZT elnökségének egy-egy tagját kértem fel. A munkacsoportokban elsősorban az SZJSZT tagjai vettek részt, de volt számos külső szakértőnk is, illetve sokan több csoport munkájában is részt vettek. Mintegy 30-35 szerzői joggal

¹ A Bizottság közleménye az egységes digitális piacon megjelenő tartalomról: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0789:FIN:HU:HTML>.

² Civil enforcement of intellectual property rights: public consultation on the efficiency of proceedings and accessibility of measures: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2012/intellectual-property-rights/consultation-document_en.pdf.

foglalkozó kolléga odaadó munkájának köszönhetjük a nagy terjedelmű és – reményeink szerint – hasznos, értékes tanulmányokat.

Némely munkacsoportban komoly szakmai viták folytak, de végül minden tanulmányt az SZJSZT elnöksége konszenzussal fogadott el, s így azok mint az SZJSZT véleményét tükröző anyagok jelenhetnek meg az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle egymást követő számaiban.

Dr. Győri Erzsébet, elnök

A TARTALOM ORSZÁGHATÁROKON ÁTNYÚLÓ HOZZÁFÉRHETŐVÉ TÉTELE – A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS³

1. A MUNKAANYAG ÁLTAL ÁTFOGOTT TÉMÁK

A munkaanyag viszonyítási pontként kezeli az EU Bizottságának „Licences for Europe” címmel folytatott strukturált párbeszédét,⁴ amelynek egyik munkacsoportja foglalkozik a tartalom határokon átnyúló hozzáférhetővé tételével.⁵ E munkacsoport három műtípusra koncentrálna a munkáját:

- zenei,
- audiovizuális és
- irodalmi művekre.

A jelen munkaanyag elkészítését megelőző munkacsoport-megbeszélésen a szakértők kompetenciájának, valamint az SZJSZT elnöksége által megalakított egyéb munkacsoportok feladatkörének figyelembevételével tisztázásra került, hogy a munkaanyag a zenei művek határon átnyúló hozzáférhetővé tételével, valamint ezzel összefüggésben a szolgáltatások hordozhatóságával és a számítási felhő kérdéskörével foglalkozik.

A munkaanyag célja, hogy e területeken a felkérésnek megfelelően helyzetelemzést adjon, ismertesse a problémákat, kihívásokat, valamint elemezze a lehetséges megoldásokat a hazai érdekek fényében. Az anyag figyelemmel van arra, hogy a jogi szabályozás mozgásterét a nemzetközi egyezményes és az uniós jog jelentősen leszűkíti.

³ A munkaanyag az SZTNH felkérésére készült, amely szerint „[a] feladat célja, hogy az Európai Bizottság által a szerzői jogi keretrendszer áttekintése tárgyában kezdeményezett strukturált párbeszéd során felhasználható, a hazai érdekeket megjelenítő szakmai-tudományos anyagok szülessenek.” A munkacsoport referense: dr. Szinger András, tagjai dr. Detrekői Zsuzsa, dr. Gyertyánfy Péter, dr. Lendvai Zsófia, dr. Lukácsi Péter, dr. Munkácsi Péter, dr. Tóth Péter Benjamin, Votisky Zsuzsa.

⁴ <http://ec.europa.eu/licences-for-europe-dialogue/en>.

⁵ <http://ec.europa.eu/licences-for-europe-dialogue/node/4>.

2. A ZENEI TARTALOM ORSZÁGHATÁROKON ÁTNYÚLÓ TERJESZTÉSE

2.1. Helyzetelemzés

2.1.1. A főbb érdekcsoportok

A zenei tartalmak online forgalmazásának viszonylatában három fő érdekcsoport azonosítható:

- jogosultak (szerzők, előadók, hangfelvétel- és zeneműkiadók),
- felhasználók (tartalomszolgáltatók),
- fogyasztók (a szolgáltatás igénybevevői⁶).

Az alábbiakban kiindulópontként sematikusán fejtjük ki az ebben a viszonyrendszerben érvényesíthető érdekeket, amelyek részleteikben a problémafelvetésben ki fognak bontakozni. Erre figyelemmel a fő érdekek a következőképp alakulnak:

- a *jogosultak* csoportján belül a *szerzői, előadói érdekek* a minél hatékonyabban és gyorsabban felosztható, a bevétellel arányos, de a művek, teljesítmények abszolút értékére is reflektáló, *szerzők* esetében közös jogkezelés útján érvényesülő díjazást tartják fontosnak, összekapcsolva a repertoárok minél teljesebb elérhetőségével (természetesen jogszerű úton);
- a jogosulti oldalon ugyanakkor külön csoportot képeznek a nagy, összevont repertoártömegeggel (katalógussal) rendelkező *major zeneműkiadók* (publisherek), és hasonló helyzetben levő hangfelvétel-előállítók, akiknek az eddigi piaci fellépése kissé eltérő érdekeket tükröz: ők a koncentrált, nagy tömegű, páneurópai területre kiterjedő jogosítási formákat támogatják, ahol adott esetben a jogdíjtömeghez nem feltétlenül párosul magas, egyedi felosztást jó színvonalon lehetővé tevő adatminőség (ez a szempont a hangfelvétel-előállítók esetében fel sem vetődik, hiszen lényegében egyéni joggyakorlásról van szó);
- a *felhasználói, tartalomszolgáltatói oldal* számára az egy vagy többterületi szolgáltatásnyújtáshoz szükséges minél egyszerűbb és gyorsabb jogosítás a legfontosabb, emellett a díjfizetés során iparági alapvetésként kezelik, hogy a jogosulti oldalon egy-egy mű, vagy műhányad (tipikusan publisheri rész) tekintetében – különösen a páneurópai jogosítás során – keletkező, egymással versengő jogosulti igények („*duplicate*” vagy „*conflicting*” *claims*) feloldását a jogosultak még a számlakibocsátás előtt végezzék el, ennek elmaradása esetében nem hajlandók 100%-ot meghaladó, esetleges utólagos elszámolással helyesbíthető jogdíjfizetést teljesíteni;
- a *fogyasztók* érdeke az, hogy minél egyszerűbben minél nagyobb zenei repertoárhoz jussanak hozzá, minél olcsóbb szolgáltatások igénybevétele útján, lehetőleg az EU-n

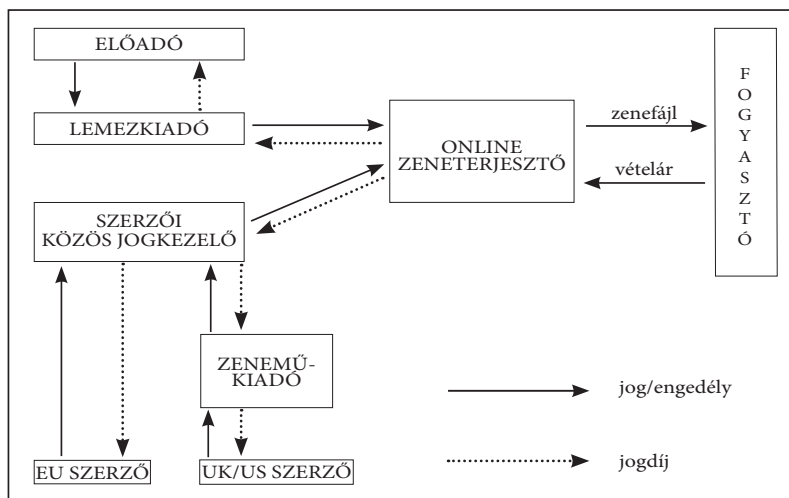
⁶ Tekintettel kell lenni arra is, hogy a szolgáltatás igénybe vevői nem minden esetben minősülnek fogyasztóvédelmi vagy ahhoz egyre közelebb álló polgári jogi értelemben is fogyasztónak.

belüli aktuális földrajzi helyzetüktől függetlenül; e ponton nem hallgatható el, hogy ezt a jogszerű érdeket szembe kell állítani a jogszerűtlen úton, ingyenesen elérhető tartalomhoz való hozzájutással is.

2.1.2. Az országhatárokon átnyúló zenei tartalomszolgáltatás jogosításának kezdeti lépései, az EU versenyhatóságának beavatkozása

A zenei tartalom jogosítása hagyományosan a territorialitás elve alapján történt az offline korszakban: a szerzői jogokat képviselő közös jogkezelő szervezetek országonként működnek, egymás kölcsönös felhatalmazása útján területenként a teljes világrepertoárt képviselték és engedélyezték. E territoriális joggyakorlás hosszú évtizedeken keresztül kielégítő megoldást nyújtott a zeneipar számára, csak kisebb, perifériális jelentőségű esetekben kellett kiegészítő elveket alkalmazni.⁷

Az online tartalomszolgáltatások megjelenésével azonban igény mutatkozott arra, hogy az országhatárokat ab ovo túllépő szolgáltatások jogosítására megoldást adjon a rendszer. A zenei közös jogkezelés területén 2000-ben jött létre a már említett kölcsönös képviselési szerződések új kiegészítése, az ún. Santiago Agreement, amelynek lényege az volt, hogy a zenei közös jogkezelők szerződéses megállapodása szerint az online tartalomszolgáltatás esetében mintegy alapértelmezett megoldásként a tartalomszolgáltató gazdasági székhelye határozza meg azt, hogy melyik európai közös jogkezelő jogosítja a szolgáltatást. Az ezen az alapon felépített üzleti modell az alábbi módon szemléltethető:

⁷ Így pl. a műholdas műsorszolgáltatás kapcsán, ahol egy-egy televíziócsatorna a technikai háttérnek köszönhetően több ország területén is elérhetővé vált, erre a közös jogkezelők egymás közti szerződésai adtak megoldást.

A kialakulni látszó gyakorlatot azonban hamarosan megtörte az EU Bizottsága, amikor 2004-ben versenyjogi eljárást kezdeményezett a Santiago Agreementet alkalmazó EU-s közös jogkezelők ellen,⁸ amelyek ennek hatására a 2004 végén lejárt hatályú Santiago Agreementeket nem újították meg. A zeneiparnak kiszámítható jogosítási háttérrel biztosító kölcsönös képviseleti rendszer online felhasználáshoz igazított lehető leghatékonyabb fenntartására irányuló további közös jogkezelői kísérleteknek pedig a Bizottság Versenyjogi Főigazgatóságának 2008. júliusi döntése (ún. CISAC-ügy)⁹ vetett véget, amely a megkötött kölcsönös képviseleti szerződések, illetve azok változatlan tartalommal történő fenntartását olyan versenykorlátozó, összehangolt magatartásnak („concerted practice”) minősítette, amely az EU versenyjogi szabályaiba (mai számozás szerint: EUMSZ 101. Cikk) ütközik.

A közös jogkezelők és nemzetközi konföderációjuk, a CISAC fellebbezése nyomán a döntést 2013 áprilisában az Európai Unió Bírósága első fokon megsemmisítette,¹⁰ kimondva, hogy a megkötött kölcsönös képviseleti szerződések változatlan fenntartása az online környezetben nem ütközik az *acquis communautaire*-be, ugyanis valós objektív indokok alapozzák meg a rendszer fenntartását, míg az EU Bizottsága nem tudta bizonyítani a magatartások összehangolását (a versenyjogi eljárások büntető jellegűek, a bizonyítási teher a hivatalból eljáró EU Bizottságon van).

Ennek a döntésnek azonban kevés a gyakorlati jelentősége, tekintettel arra, hogy a fenti eljárással párhuzamosan az EU jogalkotási lépései nyomán (lásd a következő szerkezeti egységben) az online zenei szolgáltatások jogosításának gyakorlata ekkorra már jelentősen átalakult.

2.1.3. A határokon átnyúló zenei jogosítás európai szabályozástörténete

Az Európai Unió Bizottsága hosszú évek óta törekszik a zenei „Digital Single Market” megteremtésére szabályozás, illetve közösségi versenyhatóságként történő fellépés útján.

A Bizottság először a szerzői jogról kiadott 2004-es közleményében¹¹ foglalkozott a kérdéssel, majd 2005-ben adott ki részletes munkaanyagot¹² az online zenei piacra vonatkozó esetleges szabályozásról.

⁸ L. a vonatkozó bizottsági sajtóközleményt: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-04-586_en.htm.

⁹ Case COMP/C2/38.698 – CISAC, bővebben l.: http://www.cisac.org/CisacPortal/miscDocs/CISAC_Case_Briefing%20paper_EN.pdf.

¹⁰ L. az EU Bíróság sajtóközleményét: <http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2013-04/cp130043en.pdf>.

¹¹ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament and the European Economic and Social Committee on the Management of Copyright and Related Rights in the Internal Market, COM (2004) 261 final, Brussels 16 April 2004: http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2004/com2004_0261en01.pdf.

¹² Az EK Bizottságának munkaanyaga („Commission Staff Working Document”) – Tanulmány a szerzői és szomszédos jogok közös, határokon átnyúló kezelésének közösségi szabályozásáról (közzétették: 2005. július 7.): http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/management/study-collectivemgmt_en.pdf.

Az anyag meglehetősen sommás megállapításból indul ki: a Bizottság szerint míg az Egyesült Államokban a jogszerű online zenei piac egy felfutóban lévő, sikeres ágazatnak mondható, addig az európai piacon kihívásokkal küzd. Ennek indokaként egyszerűen a szerzői jogi engedélyezési rendszer harmonizálásának nem megfelelő szintjét jelöli meg, és célja, hogy ezen változtatva rugalmas, az országhatárokon átnyúló szolgáltatások nyújtását megkönnyítő engedélyezési rendszer („community-wide” vagy „pan-European licensing”) kialakítását elősegítse. Mindez természetesen alapvetően érinti az egységes belső piacon a már említett módon a territorialitás alapján létrejött és máig jellemzően így (tagállamonként) működő szerzői közös jogkezelő szervezetek által ellátott jogkezelési feladatokat.

A Bizottság tanulmánya az iparágban azóta hírhedtté vált három szabályozási alternatívát („Option 1–3”) tartalmaz:

- *Option 1*: a közösségi szabályozásra nincs szükség, a status quo fenntartása.
- *Option 2*: a közös jogkezelő társaságok közötti – a jogdíj rovására történő – verseny fokozása. Ezt a Bizottság szerint úgy lehetne elérni, hogy a közös jogkezelő szervezetek egymásnak képviseleti jogot csakis az összes EGT-országra kiterjedő hatállyal adhassanak, így még a saját, képviselt hazai repertoár felhasználásának engedélyezése során is versenyezniük kellene a többi jogkezelővel a felhasználó-ügyfelekért.
- *Option 3*: a jogosultak számára lehetővé tenni a választást a közös jogkezelő társaságok között, ezáltal elérni azt, hogy ne a kölcsönös képviseleti szerződések alapján összeálló (közel) teljes világrepertoárt nyújtson egy-egy közös jogkezelő a felhasználónak, hanem a közvetlenül a jogosultaktól szerzett megbízások alapján jogosítható (tehát értelemszerűen szűkebb) repertoárt kezelje hatékonyabban.

A Bizottság szerint az „Option 3” alatt vázolt megoldással érhető el a kitűzött cél: a jogosultak és a felhasználók érdekeit egyaránt tükröző „community-wide” jogosítási rendszer. A tanulmány szerint a közvetlen tagságon alapuló elkötelezettség hatékonyabbá teszi a közös jogkezelést a külföldi képviseltek irányában is, és különösen hasznos azon jogosultak számára, akiknek műveit az egész európai közösségben felhasználják.

Az „Option 3” megoldás eredményeképpen a Bizottság elképzelése szerint a felhasználóknak – mivel az egyes társaságok nem a világrepertoárt, csak a közvetlenül velük szerződött belföldi és külföldi jogosultakat képviselnék – nem egy, de a kialakuló „három-négy” nagy, a Bizottság szóhasználatában „powerful” közös jogkezelőtől kell az egész közösség területére kiterjedő felhasználási engedélyt szerezniük.¹³

A közzététel után a tanulmányra számos észrevétel érkezett az érintettektől.¹⁴ Míg a konkrét, körülhatárolható repertorárral és jelentős globális üzleti (hangfelvétel-kiadói) háttérrel rendelkező major zeneműkiadók üdvözölték a Bizottság oligopol helyzet felé vezető „Option 3” javaslatát, addig a territorialiális alapon működő, de a világrepertoár képvisel-

¹³ L. a tanulmány 49. oldalát.

¹⁴ A 77 közzétett állásfoglalást l.: http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/copyright_neighbouring/cross-border_management&vm=detailed&sb=Title.

tére felkészült közös jogkezelők jellemzően kritizálták a tanulmány kiindulópontjait, megállapításait és következtetéseit egyaránt (lásd pl. a közös jogkezelő szervezetek nemzetközi konföderációja, a CISAC,¹⁵ illetve a közös jogkezelők európai érdekképviselete, a GESAC¹⁶ véleményét). Ugyanígy elutasító volt az európai közszolgálati televíziók nemzetközi szervezete, az EBU álláspontja is.

A munkaanyag szerzőinek többségi véleménye szerint a Bizottság megállapításai a kialakult helyzet okainak nem kellőképpen alapos felderítéséből levont téves következtetések. Ezt alátámasztják az időközben napvilágra került közös jogkezelési irányelv hasonló elven alapuló megoldását ért komoly elméleti kritikák is.¹⁷ A Bizottság a szerzői jogosítás lényegében adminisztratív kérdéseit vizsgálva a szerzői közös jogkezelés territorialitását tartja a legfőbb problémának. Eközben teljességgel figyelmen kívül hagyja azt a – véleményünk szerint – sokkal jelentősebb tényt, hogy a jogszerű online üzleti modelleknek – a hangfelvétel-kiadók „tartózkodó” magatartása miatti – megkésettisége folytán a fizetőképes kereslet jelentős hányada időközben „átszokott” a fájlcsereire.

Az ellenvélemények dacára a Bizottság 2005 októberében ajánlást adott ki az online zene-szolgáltatás szerzői jogi kérdéseiről.¹⁸ A Bizottság legfőbb célja az online ajánlás közzétételével az, hogy a fent elemzett közlemény, tanulmány után „soft law” eszközökkel is elősegítse a jogszerű online zenei tartalomszolgáltatás egységes európai piacon történő sikeres működését, a fenti tanulmányban vázolt „Option 3” elképzelés szerint.

Az ajánlás érvényesülésének, hatásainak felmérésére a Bizottság 2007 januárjában kérdőívet¹⁹ küldött az érintett piaci szereplőknek, a 2007. július 1-i határidőig beérkezett válaszokat a Bizottság közzétette. Figyelmet érdemel, hogy 21 európai közös jogkezelő társaság²⁰ a megkeresésre adott válaszában közös „preambulumot”²¹ küldött a Bizottságnak, melyben az ajánlás – és általában a Bizottság zenei közös jogkezeléssel kapcsolatos lépései, ideértve az alább elemzett versenyjogi eljárást is – legfőbb eredményének a zenei jogosítás rendjének felborítását, jogbizonytalanság kialakulását, valamint a kis- és közepes tagállamok repertoárja, ezáltal a kulturális sokszínűség veszélyeztetését tartja. (A bizottsági tanulmányt és az online ajánlást számos ponton illeti érdemi kritikával az Európai Parlament.)²²

¹⁵ http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/copyright_neighbouring/cross-border_management/cisac_enpdf/_EN_1.0_&a=d.

¹⁶ http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/copyright_neighbouring/cross-border_management/gesac_enpdf/_EN_1.0_&a=d.

¹⁷ Comments of the Max Planck Institute ...: Prof. Joseph Drexl, Dr. Sylvie Nérison, Felix Trumpe, Professor Reto Hilty: http://www.ip.mpg.de/files/pdf2/Max_Planck_Comments_Collective_Rights_Management.pdf.

¹⁸ Az EK Bizottságának Ajánlása a jogszerű online zene-szolgáltatás érdekében a szerzői és szomszédos jogok közös, határokon átnyúló kezeléséről (recom. 2005/737/EC, 2005. október 12.).

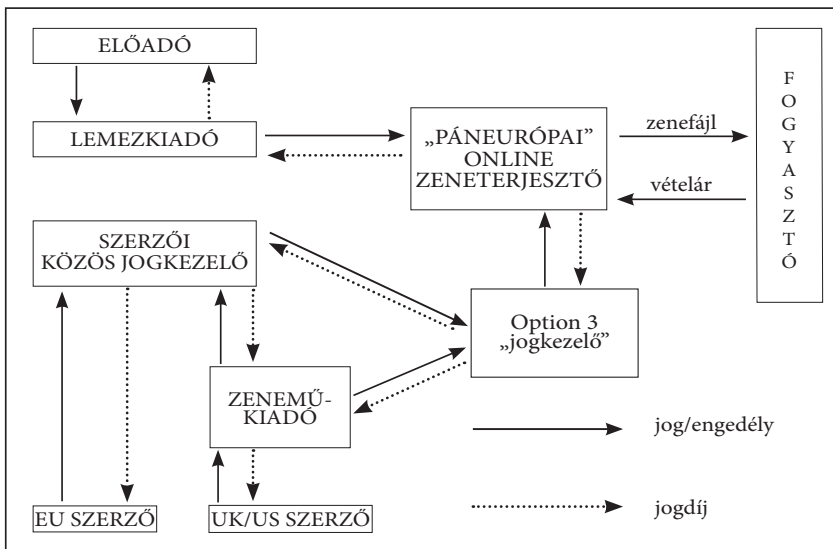
¹⁹ Call for Comments: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/management/monitoring_en.pdf.

²⁰ Az Anglia, Franciaország, Németország, Spanyolország, Olaszország területén működők kivételével az összes eljárás alá vont zenei közös jogkezelő.

²¹ http://www.euractiv.com/29/images/2007%20Joint%20Statement%20of%20CRMs_tcm29-165759.pdf.

²² Az Európai Parlament a Jogi Bizottságban a Lévai Katalin rapportőr (Jogi Bizottság) által elkészített, a Kulturális Bizottság által is támogatott jelentés nyomán elfogadott határozatban reagált, l.: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A6-2007-0053&language=EN&mode=XML>.

A fenti nyilatkozatot alá nem író legnagyobb európai szerzői közös jogkezelő társaságok eközben megkezdték az oligopol helyzetet célzó Option 3 jogosítási modell gyakorlati kialakítását. Olyan új jogosítási felületeket hoztak létre, amelyek általában egy adott major zeneműkiadó repertoárjának (megszerzett jogainak) kizárólagos képviselésén alapulva próbálnak immár nem a teljes világrepertoárra, csak a közvetlenül képviselt jogosultak „online” jogaira vonatkozó „share licensing”-megállapodásokat kötni. A „célpontok” olyan globális felhasználók, akik több európai tagállamban is nyújtanak zenei tartalomszolgáltatást. E modell kialakítása érdekében az online felhasználásra vonatkozó jogokat a major európai zeneműkiadók – a közös jogkezelés történetében példátlan és hazánkban jogilag azóta is vitatott módon – kivonták a közös jogkezelő társaságokból. Az új elképzelés szerinti jogosítás a következőképpen festene:

Az „Option 3” jogosítási modell

A fenti ábra természetesen csak egy adott repertoárrész tekintetében mutatja a viszonyokat: a valóságban a felhasználónak párhuzamosan több „Option 3” jogkezelőt kell megkeresnie, és mindemellett, ha a világrepertoár felhasználása a cél, a hagyományos közös jogkezelőktől is engedélyt kellene kérnie. Ezen, a repertoár koncentrálásán alapuló jogosítási modellel az első példa: 2007. január 20-án jelentette be a német (GEMA) és az angol (MCPS-PRS) zenei szerzői közös jogkezelő társaság, hogy az EMI Music Publishing zeneműkiadóval közösen megalakították a CELAS nevű szervezetet.²³ Hasonló alapon jött

²³ www.celas.eu.

létre a D.E.A.L. (Direct European Administration and Licensing) elnevezésű szerveződés is, amelynek tagja a francia szerzői közös jogkezelő (SACEM) és a Universal Music Publishing. A szervezetek tervezett tevékenysége klasszikus példája a „share licensing” modellnek, azaz csak az alapítói által képviselt jogokat gyakorolja, amelyek nem minden esetben terjednek ki teljes művekre, esetenként az alapítók által képviselt műrészeket („shares”) jogosít majd, a felhasználási engedélyt azonban a teljes EGT területére meg lehetne tőlük szerezni.

Az Option 3 modell tehát – a korábbi kölcsönös képviselési szerződési hálóval szemben – nem célozza a világrepertoár elérhetővé tételét, így a teljes világrepertoárból választani kívánó felhasználóknak – például ha ez kiterjedne az online felhasználással egyre inkább összeolvadó²⁴ sugárzásra is, a rádió- és a televíziószervezeteknek is – több helyről, több szerződéssel kell majd engedélyt szerezniük („multi-stop-shop”).

E jogosítási modell sikere az alábbi szempontok szerint legalábbis kérdéses:

- a Bizottság által megkívánt, egyszerűsített „community-wide licensing” csak részrepertoárok tekintetében valósul meg: nincs valódi one-stop-shop;
- már a jogosítás fázisában – esetleges jogvita során – felmerülhet a képviselt részrepertoárok pontos azonosításának a kérdése (eddig a világrepertoárt képviselő helyi társaságnak a jogosítást követően kellő ideje volt az egyre fejlettebb nemzetközi dokumentációs rendszerek segítségével tisztázni a jogosított műveket);
- a kisebb európai tagállamok zenei repertoárját nem fogják az újonnan létrehozott konglomerátumok képviselni, és ezek kisebb gazdasági súlya miatt sem várható, hogy a páneurópai felhasználók külön figyelmet szentelnének ezen repertoárrészek pontos jogosításának – sérülhet a kulturális sokszínűség védelmének immár az Unió által is elfogadott, nemzetközi egyezményben lefektetett²⁵ alapelve.

2.2. Problémák, kihívások – Az európai zenei piac diszfunkcionális működése

A fent elemzett jogalkotási és jogérvényesítési lépések eredményeképpen olyan üzleti modell alakult ki a közösségi online zenei piacon, amely a gyakorlatban „cherry-pickinghez” vezet: ez alapján a major zeneműkiadói háttérrel rendelkező művek páneurópai szolgáltatók által történő felhasználásának központi jogosítása megtörténhet ugyan, de egyrészt a világrepertoár többi elemének, másrészt a helyi kisebb felhasználóknak a jogosítása szinte teljesen elmarad, mert az kivitelezhetetlenné, illetve gazdaságtalanná válik. Jelenleg e jogosítási káosz napjait éljük.

²⁴ Pl. IPTV-szolgáltatások, médiajogi szempontból nézve a lekérhető és lineáris szolgáltatások egy csokorban való felajánlása.

²⁵ 2008. évi VI. törvény a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, Párizsban 2005. év október hó 20. napján elfogadott UNESCO-egyezmény kihirdetéséről.

A korábbi (működőképes) területi megosztottságot (27 tagállam – 27 közös jogkezelő) felváltotta a repertoár alapú töredezettség: a tényleges helyzet az, hogy a széttöbbantott kölcsönös képviselési rendszerben legalább egy területre jogszatossággal világrepertoárt kínáló közös jogkezelők ma már csak bizonytalan, egyes jogosultak bejelentései, jogvisz-szavonásai nyomán szinte percről-percre változó körvonalakkal határolt részrepertoárokat tudnak kínálni a tartalomszolgáltatóknak, helyi vagy esetenként páneurópai területre.

Ennek egyenes következménye, hogy a jogbizonytalanság miatt csak a legnagyobb jogosultak legnagyobb repertoárjai (pl. a major zeneműkiadók által képviselt angolszász zenei repertoár) kerül jogosításra a legnagyobb multiterritoriális szolgáltatók (Apple iTunes, YouTube, Deezer, Spotify, Google Play stb.) tekintetében. A kisebb (helyi) repertoárok, illetve kisebb helyi tartalomszolgáltatások helyzetére a teljes jogbizonytalanság jellemző.

2.3. Lehetséges megoldások a hazai érdekek tükrében

2.3.1. A tartalom „töredezettségének a megszüntetése” – az EU közös jogkezelési irányelve

Az EU Bizottsága a kialakult helyzetben új jogalkotási lépésre szánta el magát, melynek egyik fő iránya a zenei „digital single market” megteremtése a széttöredezett repertoárok „töredezettségének a kikényszerített megszüntetése” (a repertoárok reaggregálása) útján.

Az EU Bizottsága a közös jogkezelésről, valamint a zeneművek többterületi online felhasználásáról szóló irányelvtervezetét (a továbbiakban: Ire.) 2012 júliusában tett közzé.²⁶ Az Ire. külön fejezetet (Title III) szentel a multiterritoriális online zenei jogosításnak. A tervezett szabályozás alapelvei a következők:

- minden többterületi jogosítást végző közös jogkezelőnek szigorú feltételrendszernek kell megfelelnie (a szakzsargonban e feltételrendszert hívják „European passportnak”) – *Ire. 22. cikk;*
- az említett előfeltételek a műdokumentáció, a számlázás, a forgalmiadat-feldolgozás, a jogdíjfelosztás területére vonatkozó, pontosságra és gyorsaságra irányuló követelmények – *Ire. 22–27. cikk;*
- a feltételeket teljesíteni nem szándékozó vagy nem képes közös jogkezelő társaságok megállapodás útján a feltételeknek megfelelő másik jogkezelőre bízhatják az általuk képviselt repertoár többterületi jogosítását, amely köteles a felajánlott repertoárt a sajátjával azonos feltételekkel képviselni (ún. „tag on” kötelezettség) – *Ire. 28–29. cikk;*

²⁶ Proposal for a directive of the European Parliament and the of the Council on collective management of copyright and related rights and multi-territorial licensing of rights in musical works for online uses in the internal market. A szöveg jelenleg az együttdöntési eljárásban az EU Parlament első olvasatban történő megtárgyalására vár. A teljes szövegét l.: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/management/com-2012-3722_en.pdf.

- a szabályozás minden jogosultnak biztosítja a többterületi online jogosítási képviselő lehetőségét: amennyiben a jogosult által megbízott közös jogkezelő ilyet az Ire. hatálybalépésétől számított egyéves határidő alatt nem végez, és más közös jogkezelőt sem bíz ezzel meg, a jogosult maga személyesen vagy képviselő útján gyakorolhatja e jogát, vagy szabadon megbízhat olyan közös jogkezelőt, amely megfelel a többterületi jogosítás európai előfeltételeinek – *Ire. 30. cikk.*

2.3.2. A hazai álláspont kialakításakor megfontolásra ajánlott javaslatok

2.3.2.1. A határokon átnyúló jogosítás és a szolgáltatások szabad áramlása

Az Ire. és a szolgáltatások szabad áramlását előíró uniós szolgáltatási irányelv²⁷ (a továbbiakban: Szire.) viszonya értelmezésre szorul, a kérdés erősen vitatott. Ebben az értelmezési kérdésben a hazai álláspont kialakítására az alábbi javaslat tehető.

Az Ire. kiindulópontja,²⁸ hogy a közös jogkezelésre vonatkozik a Szire. Ezen értelmezésből következően bármely uniós tagállamban bejegyzett közös jogkezelő nyújthat szolgáltatást (végezhet jogosítást) bármely másik uniós ország területén anélkül, hogy ezen másik uniós tagállam területén le kellene telepednie (ott bejegyzett jogi személlyel kell rendelkezzen), vagy akár letelepedés nélkül is egyébiránt meg kellene felelnie ezen másik tagállam közös jogkezelésre vonatkozó belső, nemzeti szabályainak. A hazai jog a közös jogkezelés tekintetében az ún. „prior authorization system” alapján áll, azaz a hatályos magyar szabályozás szerint²⁹ Magyarország területén csak előzetes, állami, közös jogkezelőként való nyilvántartásba vétel alapján végezhető közös jogkezelési tevékenység. E nyilvántartásba vétel, illetve a közös jogkezelőként történő működés további feltételei (jogdíjközlemények jóváhagyása, felülvizsgálata, a közös jogkezelés feletti felügyelet) részletes, konkrét, a közös jogkezelő szervezetnek közvetlen vagy közvetett költséget is okozó, elsősorban a jogbiztonságot szolgáló és a tényleges erőfölényes helyzettel való visszaélést kizáró előírások.

Ennek alapján könnyen belátható, hogy amennyiben egy másik uniós tagállamból a fent említett nemzeti jogi előfeltételek teljesítése nélkül „átjogosíthat” hazai területre egy másik közös jogkezelő, akkor adott esetben a jogkezelési piacon indokolatlan versenylőnyös helyzetbe kerül, hiszen akár olcsóbb szolgáltatást is nyújthat a jogosultaknak, tekintettel a jóval kevesebb költségre, amely a tevékenységét korlátok között tartja.

²⁷ Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market. OJ L 376, 27.12.2006.

²⁸ L. Ire. 3. sz. preambulumbekzdés: „When established in the Union, collective management organisations – as service providers – must comply with the national requirements pursuant to Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market which seeks to create a legal framework for ensuring the freedom of establishment and the free movement of services between the Member States. This implies that collective management organisations] should be free to provide their services across borders, to represent rightholders resident or established in other Member States or to grant licences to users resident or established in other Member States.”

²⁹ L. az Szejt. 91–92. §-át.

Egy európai viszonylatban kis ország kis repertoárjába tartozó jogosultak által létrehozott jogkezelő számára tehát a Szire. közvetlen alkalmazása egyértelműen hátrányos helyzetet teremtene. (Európai dimenzióban is kérdéses a Szire. alkalmazásának hatása: könnyen létrejöhet ugyanis olyan helyzet, hogy a közös jogkezelők olyan tagállamban telepsznek le, ahol nincsenek vagy az európai „átlagnál” lényegesen enyhébbek a közös jogkezelés működési jogi előfeltételei.) Ezzel a fegyverrel akár a tengerentúli, óriási közös jogkezelő szervezetek is élhetnek.

A bemutatott egyértelmű érdekellentét mellett komoly jogi érv is felhozható a Szire. alkalmazása ellen: a Szire. 17. cikke ugyanis egyértelműen kiveszi a szabályozás hatálya alól³⁰ a „szerzői és szomszédos jogokat”.³¹ Tekintettel arra, hogy a Szire. szabályozási tárgyát szolgáltatások képezik, az említett kivétel a Szire. logikája alapján csak úgy érthető, hogy a szerzői és szomszédos jogok alapján nyújtott szolgáltatások (engedélyezés és díjigény-érvényesítés) esnek ki a Szire. hatálya alól. A közös jogkezelés természetesen alapvetően ilyen szolgáltatás.³²

Az említett érdekviszonyok és a szabályozási háttér alapján egyértelműen a Szire. közös jogkezelésre történő alkalmazásának kizárására irányuló, más tagállamok által is felvetett álláspont támogatása ajánlott.

Ezzel együtt célszerűnek látszik megvizsgálni azt a kérdést is, hogy szükséges-e további jogalkotással tisztázni/pontosítani a nemzeti szabályok területi hatályát: érdemes-e definiálni, hogy milyen esetben tekinthető egy online tartalomszolgáltatás (és így annak jogosítója) Magyarországra (is) kiterjedőnek? (Pl. az igénybe vevő előfizetői jogviszonyának vagy az igénybevétel eszközeinek „honossága” – hazai IP-cím, mobiltelefon számkiosztása stb.).

2.3.2.2. Saját repertoár többterületi/regionális jogosítási feltételei

Az Ire. 22. cikke értelmében a zenei szerzői közös jogkezelő akkor végezhet többterületi engedélyezési tevékenységet, ha megfelel az említett „passportfeltételeknek”. A több repertoár több területre történő engedélyezése tekintetében a feltételrendszer teljesítése valóban elvárható. Ugyanakkor kérdéses, hogy amennyiben egy jogkezelő csak a közvetlenül képviselt („saját”, nemzeti) repertoárját kívánja többterületi (akár páneurópai, de adott esetben regionális) hatállyal jogosítani, miért kellene megfelelnie az Ire. által támasztott, közvetlen és közvetett költségekkel járó feltételrendszernek? Úgy is alakítható a kérdés, hogy ha szükséges is lenne a megfelelés a felhasználói szempontú követelményeknek (pl. elektronikus számlázás), akkor hol található meg a belső piaci hatás a jogosultak irányában fennálló kö-

³⁰ Letelepedés esetén.

³¹ “Article 16 shall not apply to ... copyright, neighbouring rights”.

³² A Bizottság álláspontja az, hogy csak maga a kizárólagos jog jelent kivételt a Szire. alól, a jog gyakorlása nem. Ez az álláspont a hétköznapi józan ész szerint is helytelen. Egy kizárólagos jogi pozíció, egy abszolút szerkezetű jog fogalmilag nem lehet szolgáltatás.

telezettségek körében? Egyszerűen: miért nem egyezhetnek bele a hazai jogosultak egy másik megfelelő dokumentációs és felosztási rendszerbe?

A magyar nyelvű repertoár esetében különösen indokoltan merül fel a kérdés, hogy amennyiben regionális tartalomszolgáltatásokra merülne fel igény, azt a hazai feltételeknek megfelelő hazai jogkezelők további feltételek teljesítése nélkül is képesek legyenek jogosítani.

Javasolt tehát olyan álláspont kialakítása, amely szerint az Ire. a fenti módon definiált saját repertoár többterületi jogosításához ne írjon elő – a létező magyar szabályozáson tartalmilag túlmutató – további követelményeket.

2.3.2.3. A „tag-on” kötelezettség pontosítása

A 2.3.1. pontban említett „tag-on” kötelezettség kapcsán is tehető további javaslat.

Az Ire. tervezetének jelenlegi szabályai megállnak ott, hogy kötelezettségként írják elő a többterületi jogosítást végző közös jogkezelő számára a másik közös jogkezelő által felajánlott repertoár képviselőt egyenlő feltételekkel. Ugyanakkor léteznek olyan tagállami javaslatok, amelyek szerint azt is írja elő az Ire., hogy a többterületi jogosító közös jogkezelőtől csak olyan engedélyt szerezhessenek a felhasználók, amely az összes képviselt repertoárra, így a „tag-on” alapján képviselt repertoárra is kiterjed. Más szóval: a felhasználó ne válogathasson, ne „mazsolázhassa ki” a fontosabbnak vagy népszerűbbnek gondolt repertoárokat. A kulturális sokszínűség Európai Unió által szerződésben is elismert elve mellett egy ilyen megoldás kifejezetten érdekük lenne a hazai jogosultaknak.

2.4. Számítási felhő és a tartalom hordozhatósága

Az 1. pont alatt említett *Licensing for Europe* kezdeményezés tematikus munkacsoportja,³³ a *Working Group 1 – Cross-border Access and the Portability of Services (WG1)* elnevezésű munkacsoport – feladatának tekinti a tartalmak határokon átnyúló online hozzáféréseinek és hordozhatóságának vizsgálatát, figyelembe véve olyan új technikai fejleményekből származó előnyöket, mint a számítási felhő, a határokon átnyúló jogszerű hozzáférés, a felhőben tárolt tartalom.

Itt szükséges megjegyezni, hogy az Európai Bizottság 2012 őszen megjelentetett, „A számítási felhőben rejlő potenciál felszabadítása Európában” elnevezésű új stratégiája olyan intézkedéseket vázol fel, amelyek 2020-ig 2,5 millió új európai munkahelyet eredményez-

³³ Az egységes digitális piacról megjelenő tartalomról címmel a Bizottság által 2012 decemberében kibocsátott közlemény alapján „Licensing for Europe” összefoglaló néven strukturált párbeszéd-kezdeményezés indult valamennyi érintett fél – azaz a jogosultak, a szerzői jog által védett tartalmak kereskedelmi és nem kereskedelmi felhasználói, valamint az online végfelhasználók közvetlen képviselői – bevonásával.

hetnek, és az uniós GDP-t éves szinten nettó 160 milliárd euróval (körülbelül 1%-kal) bővíthetik.³⁴

A stratégia kulcsfontosságú intézkedései az alábbiak:

- kijutás a műszaki szabványok útvesztőjéből ahhoz, hogy a felhő alapú szolgáltatások igénybevevői élvezhessék az átjárhatóság, az adathordozhatóság és a visszafordíthatóság nyújtotta előnyöket; a szükséges szabványok 2013-ra történő kiválasztása;
- uniós szintű tanúsítási rendszerek támogatása a felhő alapú szolgáltatást nyújtó megbízható szolgáltatók azonosíthatósága érdekében;
- „biztonságos és tisztességes” szerződési feltételek kidolgozása a számítási felhővel kapcsolatos szerződésekhez, a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat is beleértve;
- a tagállamok és az ipar részvételével az európai számításháló-partnerség létrehozása annak érdekében, hogy kihasználjuk a közszektor vásárlóerejét (az összes IT-kiadás 20%-a), ezzel befolyásolva a felhő alapú szolgáltatások európai piacát, növeljük a felhő alapú szolgáltatást nyújtó európai szolgáltatók esélyeit arra, hogy versenyképesek legyenek, valamint olcsóbb és színvonalasabb e-kormányzati szolgáltatásokat nyújtsák.

A bizottsági közlemény fogalomhasználata szerint a „számítási felhő” olyan adatállományok (például szövegfájlok, képek, videók) és szoftverek távoli számítógépeken történő tárolására utal, amelyekhez a felhasználók interneten keresztül férhetnek hozzá a saját választásuk szerinti eszközön. Ez gyorsabb, olcsóbb, rugalmasabb és potenciálisan biztonságosabb az egy adott helyhez kötött számítástechnikai megoldásoknál. Számos népszerű szolgáltatás – mint például a Facebook, a Spotify és a webalapú e-mail – számítási felhőn alapuló technológiákra épül, mindazonáltal a tényleges gazdasági előnyök a felhő alapú megoldásoknak a vállalkozások és a közszektor általi széles körű használatában rejlenek.³⁵

A dokumentum rámutat arra is, hogy számos fogyasztó már rendszeres felhasználója a számítási felhő alapszintű szolgáltatásainak (többek között az internetalapú e-mail fiókok). Költségmentesen vagy minimális összegű ellenszolgáltatás fejében igénybe vehető óriási tárhely, kényelmesen és bárhol elérhető hozzáférés, kevesebb kiadás – néhány példálózva kiemelt elem a számítási felhő kínálta előnyök közül.

2.4.1. Javaslatok

A munkacsoport javasolja, hogy a felhő alapú szolgáltatásokhoz szükséges szabványok, uniós szintű tanúsítási rendszerek kiválasztási folyamatát a szellemi tulajdon védelméért

³⁴ COM (2012) 529 final, Brüsszel, 2012. 09. 27.

³⁵ A Számítási felhő/felhő fogalmáról részletesebben lásd *id. Ficsor Mihály* munkaanyagát a Kiotóban 2012-ben megrendezett ALAI-kongresszuson, elérhetősége: <http://www.alai.jp/ALAI2012/program/paper/The%20WIPO%20Internet%20Treaties%20and%20copyright%20in%20the%20Cloud%20%E2%8C%A1ly%20Ficsor%E2%8C%89.pdf>.

felelős kormányzati szervezetek (KIM, SZTNH) is kövessék nyomon, és segítsék elő a hazai viszonyokra történő adaptálásukat.

A munkacsoport osztja a bizottsági közlemény azon megállapítását, hogy ahhoz, hogy a felhő a digitális tartalomszolgáltatások – többek között a mobilszolgáltatások – platformjaként is jól működjön, olyan tartalomelosztási modellekre van szükség, amelyek a különféle tartalmakhoz (zene, audiovizuális tartalmak, illetve könyvek) való hozzáférést és azok felhasználását különböző eszközökre és területekre terjesztik ki. A felhő alapú szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók és a jogosultak az engedélyek kereskedelmi feltételeiben is megállapodhatnak, miáltal ügyfeleik lehetővé teszik, hogy azok tartózkodási helyüktől függetlenül több különböző eszköztől férjenek hozzá személyes fiókjukhoz. A szolgáltatók részéről elvárás lenne, hogy az e szolgáltatásokra szóló engedélyek könnyen beszerezhetők legyenek. A fogyasztók számára pedig lehetőséget kell teremteni arra, hogy az Unión belül otthonuktól távol is jogszerűen, egy másik tagállamban már kifizetett szolgáltatás korlátozása nélkül férjenek hozzá a tartalmakhoz. A jogtulajdonosok szempontjából ezek az engedélyezési megállapodások elősegítenék szolgáltatásaik megújítását, ezáltal új bevételi forrásokat teremtve.³⁶

2.4.2. A tartalom hordozhatósága

A zenei tartalmak határokon átnyúló online hozzáféréseinek és hordozhatóságának vizsgálatát illetően a munkacsoport utal a WG1 munkacsoport 2013. március 1-jén tartott második és a 2013. április 19-én tartott ülésének a következtetéseire. A márciusi ülésen elhangzott prezentációk a határokon átnyúló tartalmak és a tartalom hordozhatóságának fejlesztését célozták: milyen problémák és akadályok nehezítik meg, és milyen szerződéses vagy technológiai megoldásokkal lehet elősegíteni a fejlesztést.

A zenei alcsoport következtetése az alábbiak voltak.

- New services of music online are emerging that allow consumers to enjoy cross border portability and accessibility through different devices. At the same time, service providers continue to organise offer on a national basis, i.e. through different websites in different countries. A number of discussants highlighted that, while the main catalogue is the same, this is the consequence of an editorial choice of service providers that prefer to tailor the service on a national basis to take account of customers' preferences.
- Some discussants stressed that gathering the necessary rights had high transaction costs and negotiations must be conducted with many parties. For start-ups in particular it is very difficult to enter the market and negotiate with the partners.

³⁶ L. a közlemény 3.1. pontját.

- One of the presentations dealt specifically with the Global Repertoire Database as a tool to support licensing on a cross-border basis. In general, a number of discussants pointed out that multi-territorial licencing of music is already happening in Europe and that in this sector there is no real licencing obstacle to portability across borders.

Az április 19-i harmadik ülésen a zenei alcsoport az EU-n belüli online zenei szolgáltatások kínálatát és az online zenei rádiószolgáltatások engedélyezési vonatkozásait vizsgálta meg, és az alábbiakban foglalta össze az elhangzottakat.

– *The offer of online music services*

Representatives of the record industry presented the state of the offer of online music services in Europe. The dynamic nature of the market was put forward: 267 music services available today, over 30 million tracks, a number of major services, such as iTunes and Deezer, are available in all MSs, while a number of other services such as Spotify are available in an increasing number of Member States.

The group discussed the level of cross-border availability of these services. It was pointed out that music services routinely offer cross-border portability (understood as the ability of users of subscription based services to access these services also when physically in a Member State other than that of the subscription). At the same time, the offer is still based on national websites, with no real cross-border access. Rightholders highlighted that this situation is due to a choice of service providers that, for editorial and commercial reasons, prefer to launch their services on a national basis meeting consumer expectations and demand in a given member state and expand gradually in additional markets. At the same time, most participants did not find evidence of real problems for consumers given the broad offer of services in the vast majority of the Member States, the portability across border which is on offer in the market, the fact that a large part of repertoire offered by service providers who are present in a number of Member States is substantially the same in each national webstore and the vast availability of “less mainstream” repertoires in the majority of the member states.

– *Radios online*

Representatives of commercial radios presented their offer online (simulcasting and podcasting) and licensing needs. Most radio content, in particular simulcasting, is routinely offered on-line without cross border restrictions. Radios pointed out that more certainty would be desirable to keep on offering these services. In particular they referred to the possibility to conclude what they defined as “spill-over” licences, i.e. multiterritorial licences taking into account marginal listening abroad (that radios quantify as no more than 10%).

A discussion with rightholders (record companies, music publishers, authors collecting societies) followed. Record companies pointed out that the multiterritorial coverage of licences is simply a question of commercial negotiations (i.e. pricing the value of the licence in relation to its territorial scope). They referred to existing framework agreements that facilitate licencing between record companies and online radio services. Authors pointed out that the territorial coverage of simulcasting licences is often the same as in traditional off-line radio licences that allow spill-over outside national borders.

2.4.3. *Javaslatok*

A munkacsoport megfontolandónak találná a hazai online rádiók engedélyezési gyakorlatának felmérését.³⁷

---

³⁷ L. az Association of European Radios szervezet prezentációját a WG1 harmadik ülésén: <https://ec.europa.eu/licences-for-europe-dialogue/sites/licences-for-europe-dialogue/files/Music-AER-radios.pdf>.